

215 SERİ NO'LU GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ

Belge türü	Tebliğ
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Tebliğ grubu	GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞLERİ
Sayı	23545
Tarih	06.12.1998
Sıra no	215

4369 sayılı Kanun(1) ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun(2) küçük esnafın vergilendirilmesine yönelik maddelerinde yapılan değişikliklere ilişkin olarak aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür.

1. AMAÇ

1. Bilindiği üzere, yürürlükte bulunan hükümlere göre götürü usule tabi mükelleflerin ticari işlerinden sağladıkları kazançları Maliye Bakanlığınca tanzim edilen cetvellerde belirtilen iş nevilerine göre götürü olarak tespit olunmaktadır. Götürü usulde vergilendirilen mükellefler gerçek kazançları üzerinden vergiye tabi olmadıklarından, zorunlu tutulmasına karşın satın aldıkları mal ve hizmetler karşılığında belge almak için herhangi bir gayret göstermemektedirler. Bu özellikleri dolayısıyla ticari kazancın götürü usulde tespiti yöntemi kayıt dışı ekonomiyi besler hale gelmiştir.

Mevcut uygulamanın sakıncalarını gidermek amacıyla, 4369 sayılı Kanunla Türk Vergi Sisteminde köklü değişiklikler yapılmıştır. Yapılan önemli değişikliklerden biri de "Basit Usulde Vergilendirme" esasına geçilmesidir. Buna göre; kayıt dışı ekonominin kontrol altına alınması, belge düzeninin yerleştirilmesi ve vergilendirmede gerçek kazancın esas alınmasının sağlanması amacıyla ticari kazancın götürü usulde tespiti uygulaması kaldırılmıştır. Bu usul yerine belirli şartları taşıyan mükelleflerin ticari kazançlarının basit usulde tespit edilmesi esası getirilmiştir. Bu mükelleflere 1999-2000 ve 2001 yıllarında hiçbir ilave vergi yükü getirilmemiş, ayrıca ödeyecekleri vergiye de bir üst sınır konulmuştur.

2. Götürü usulde vergilendirilen mükelleflerin yanısıra geçimini sağlayacak derecede gelir elde etmesi nedeniyle vergi muafiyeti tanınan küçük esnaf da, satın aldıkları mal ve hizmetleri için belge almamaktadır. Ayrıca, küçük esnafın hiç bir yetkili kuruma başvurmadan faaliyetlerini sürdürmeleri nedeniyle bunların esnaf muaflığı şartlarını taşıyıp taşımadıkları da takip edilememektedir.

Bu olumsuzlukları gidermek amacıyla esnaf muaflığından yararlanacakların "Esnaf Muaflığı Belgesi" almaları zorunlu hale getirilmiştir. Muafiyetten faydalananlar satın aldıkları mal ve giderler için belge alacaklar ve saklayacaklardır.

Yapılan düzenlemeler ile kayıt dışı ekonominin engellenmesi ve belge düzeninin yerleştirilmesi amaçlanmıştır.

3. Tebliğin izleyen bölümlerinde "Basit Usulde Vergilendirme" ve "Esnaf Muaflığı"na ilişkin açıklamalar ile Kanunun Maliye Bakanlığına verdiği usul belirleme yetkisine istinaden yapılan düzenlemelere yer verilmiştir.

2. BASİT USULDE VERGİLENDİRME

2.1. Basit Usulde Vergilendirmenin Şartları

4. Gelir Vergisi Kanununun 46, 47 ve 48 inci maddelerinde yapılan değişikliklerle ticari kazancın tespitinde götürü usulde vergilendirme kaldırılarak yerine basit usulde vergilendirme esası getirilmiştir. Buna göre, daha önce götürü usulde vergilendirilen mükelleflerden Gelir Vergisi Kanununun 47 ve 48 inci maddelerinde yazılı genel ve özel şartları 31/12/1998 tarihi itibarıyla taşıyanların ticari kazançları 1/1/1999 tarihinden itibaren basit usulde tespit olunacaktır. Ancak, bu tarihten sonra yeni işe başlanması halinde işe başlama tarihinde sadece 47 nci maddede yazılı genel şartlar aranacaktır.

2.1.1. Genel Şartlar

5. Gelir Vergisi Kanununun götürü usule tabi olmanın genel şartlarını düzenleyen 47 nci maddesi basit usule tabi olmanın genel şartları olarak değiştirilmiştir.(3)

Basit usule tabi olmanın genel şartları şunlardır:

1. Kendi işinde bilfiil çalışmak veya bulunmak.

